

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, JUDr. Jindřich Psutka, JUDr. Gabriela Vilímková, Mgr. Martina Douchová a JUDr. Katarína Maisnerová, rozhodl ve věci návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 8. 8. 2013 podaného **ministřyní spravedlnosti Mgr. Marií Benešovou**, proti kárně obviněnému **Mgr. J. N.**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Praha – východ, se sídlem Libocká 73/57, Praha 6, zast. advokátem Mgr. et Mgr. Václavem Sládkem, se sídlem AK Sládek & Partners, Janáčkovo nábř. 39/51, Praha 5,

t a k t o :

Mgr. J. N., nar. x
soudní exekutor, Exekutorský úřad Praha – východ,
se sídlem Libocká 73/57, Praha 6,

j e v i n e n

tím, že

1) jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce vedené pod sp. zn. 054 EX 1010/11 připustil, aby se jako dražitel v elektronické dražbě konané dne 26. 2. 2013, v čase od 17:00 hod. prostřednictvím elektronického systému dražeb na portálu www.drazby-exekutori.cz účastnila společnost TOURNESOL s. r. o., IČ 28634781, se sídlem Libocká 73/57, Praha 6, jejímž jediným společníkem je sám kárně obviněný soudní exekutor a jednatelem bratr kárně obviněného soudního exekutora a zároveň jeho zaměstnanec na pozici vykonavatele pan I. N., přitom tato společnost následně předmět dražby vydražila,

2) jako soudní exekutor vedl exekuční řízení ve prospěch oprávněné společnosti NEVEX REALITY a. s., se sídlem Obecní 83, Albrechtice, kterou v roce 2006 soudní exekutor společně se svým bratrem a zaměstnancem p. I. N. založil, přitom oba jsou akcionáři v uvedené společnosti a zároveň p. I. N. je předsedou představenstva, a přestože zde existovaly důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudního exekutora, nepředložil věc exekučnímu soudu k rozhodnutí; tak tomu bylo minimálně v řízeních vedených pod sp. zn. 054 EX 42/13, 054 EX 43/13, 054 EX 44/13, 054 EX 45/13, 054 EX 46/13, 054 EX 47/13, 054 EX 48/13, 054 EX 49/13, 054 EX 50/13, 054 EX 51/13,

t e d y

svým jednáním závažně porušil povinnosti stanovené právním předpisem, konkr. ust. § 2 odst. 2 a § 29 odst. 1 a 3 exekučního řádu, a tak narušil důstojnost exekutorského povolání a zároveň ohrozil důvěru v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti,

čímž

spáchal závažný kárný delikt podle ust. § 116 odst. 3 písm. a) a b) exekučního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2013.

II. Podle § 116 odst. 9 exekučního řádu v platném znění se ukládá kárně obviněnému

p o k u t a ve výši 75.000 Kč.

Tato pokuta je splatná do 30-ti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, variabilní symbol: 15042013.

Odůvodnění:

I.

Obsah kárného návrhu

Ministryně spravedlnosti, jakožto kárný žalobce, podala dne 13. 8. 2013 u Nejvyššího správního soudu, jakožto kárného soudu ve smyslu ust. § 3 zák. č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárnou žalobu, v níž viní kárně obviněného soudního exekutora z toho, že:

1) v řízení vedeném pod sp. zn. 054 EX 1010/11 připustil, aby se jako dražitel v elektronické dražbě konané dne 26. 2. 2013 v čase od 17:00 hod. prostřednictvím elektronického systému dražeb na portálu www.drazby-exekutori.cz účastnila společnost TOURNESOL s. r. o., IČ 28634781, se sídlem Libocká 73/57, Praha 6, jejímž jediným společníkem je sám kárně obviněný soudní exekutor a jednatelem bratr kárně obviněného soudního exekutora a zároveň jeho zaměstnanec na pozici vykonavatele pan I. N., přitom tato společnost následně předmět dražby vydražila; navíc v rámci této elektronické dražby soudní exekutor nedodržel lhůtu 5 minut pro podání námitek proti příklepu, kterou určil v dražební vyhlášce ze dne 15. 1. 2013, č. j. 054 EX 1010/11 - 287, když reálně poskytnutá lhůta činila pouze 2 minuty, následně ve dnech 16. 4. 2013 a 17. 4. 2013 v rozporu s výrokem II. usnesení soudního exekutora o příklepu č. j. 054 EX 1010/11 - 354, ze dne 26. 2. 2013 přijal od vydražitele doplatek nejvyššího podání ve výši 410.000 Kč nikoli

bezhotovostně na účet uvedený v usnesení o příklepu, ale v hotovosti ve dvou splátkách (dne 16. 4. 2013 částku 200.000 Kč a dne 17. 4. 2013 částku 210.000 Kč),

2) ve značném počtu řízení, k nimž byl pověřen, minimálně v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 054 EX 385/11, 054 EX 798 /12, 054 EX 799/12, 054 EX 800/ 12, 054 EX 801/12, 054 EX 802/12, 054 EX 811/12, 054 EX 812/12, 054 EX 813/12, 054 EX 814/12, 054 EX 815/12, 054 EX 816/12, 054 EX 817/12, 054 EX 818/12, 054 EX 819/12, 054 EX 820/12, 054 EX 822/12, 054 EX 823/12, 054 EX 824/12, 054 EX 825/12, 054 EX 826/12, 054 EX 827/12, 054 EX 828/12, 054 EX 829/12, 054 EX 830/12, 054 EX 831/12, 054 EX 1055/12, 054 EX 1056/12, 054 EX 1057/12, 054 EX 1058/12, 054 EX 1059/12, 054 EX 1060/12, 054 EX 1061/12, 054 EX 1062/12, 054 EX 1063/12, 054 EX 1064/12, 054 EX 1065/12, 054 EX 1066/12, 054 EX 1067/12, 054 EX 1068/12, 054 EX 1069/12, 054 EX 1070/12, 054 EX 1071/12, 054 EX 1072/12, 054 EX 1073/12, 054 EX 1074/12, 054 EX 1075/12, 054 EX 1076/12, 054 EX 1116/12, 054 EX 1117/12, 054 EX 1118/12, 054 EX 1119/12, 054 EX 1120/12, 054 EX 1121/12, 054 EX 1122/12, 054 EX 1123/12, 054 EX 1124/12, 054 EX 1125/12, 054 EX 1126/12, 054 EX 1127/12, 054 EX 1128/12, 054 EX 1129/12, 054 EX 1130/12, 054 EX 1131/12, 054 EX 1132/12, 054 EX 1133/12, 054 EX 1134/12, 054 EX 1135/12, 054 EX 1136/12, 054 EX 1137/12, 054 EX 1138/12, 054 EX 1139/12, 054 EX 1140/12, 054 EX 1141/12, 054 EX 1142/12, 054 EX 1143/12, 054 EX 1144/12, 054 EX 1145/12, 054 EX 1146/12, 054 EX 1147/12, 054 EX 1148/12, 054 EX 1149/12, 054 EX 1150/12, 054 EX 1151/12, 054 EX 1152/12, 054 EX 1154/12, 054 EX 1155/12, 054 EX 1156/12, 054 EX 1157/12, 054 EX 1158/12, 054 EX 1159/12, 054 EX 1160/12, 054 EX 1161/12, 054 EX 1162/12, 054 EX 1163/12, 054 EX 1164/12, 054 EX 1165/12, 054 EX 42/13, 054 EX 43/13, 054 EX 44/13, 054 EX 45/13, 054 EX 46/13, 054 EX 47/13, 054 EX 48/13, 054 EX 49/13, 054 EX 50/13, 054 EX 51/13, připustil, aby jako oprávněná vystupovala společnost NEVEX REALITY a. s., se sídlem Obecní 83, Albrechtice; tuto společnost v roce 2006 soudní exekutor společně se svým bratrem a zaměstnancem p. I. N. založil, přitom oba jsou akcionáři v uvedené společnosti a zároveň p. I. N. je předsedou představenstva, přestože zde existovaly důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudního exekutora.

Kárný žalobce konstatuje, že v rámci kontroly exekutorského úřadu provedené ve dnech 18. 4. - 19. 4. 2013 bylo zjištěno, že soudní exekutor vydal usnesení č. j. 054 EX 1010/11 - 287, kterým nařídil elektronickou dražbu nemovitosti na den 26. 2. 2013 v 17:00 hod. prostřednictvím elektronického systému dražeb na portálu www.drazby-exekutori.cz. Ve výroku XV. předmětného usnesení soudní exekutor stanovil lhůtu pro podání námitek proti udělení příklepu v délce 5 minut. Usnesením ze dne 26. 2. 2013, č. j. 054 EX 1010/11 - 354 udělil kárně obviněný příklep vydražiteli - společnosti TOURNESOL s. r. o, IČ 28634781, se sídlem ul. Libocká 73/57, Praha 6. Dle protokolu o dražbě se dražby zúčastnili dva dražitelé - Mgr. J. S. a společnost TOURNESOL, s. r. o. Nemovitost byla vydražena za nejvyšší podání 560.000 Kč. Z obsahu protokolu o průběhu dražby ze dne 26. 2. 2013 vyplývá, že v 19:20 hod. vyzval soudní exekutor účastníky ke sdělení, zda mají námítky proti udělení příklepu dražiteli společnosti TOURNESOL s. r. o.; v 19:22 hod. soudní exekutor udělil společnosti TOURNESOL s. r. o. příklep a dražba byla ukončena. V usnesení o příklepu bylo vydražiteli uloženo doplatit nejvyšší podání ve výši 410.000 Kč na účet soudního exekutora; z obsahu spisu však vyplynulo, že doplatek byl uhrazen v hotovosti, a to dne 16. 4. 2013 v částce 200.000 Kč a dne 17. 4. 2013 v částce 210.000 Kč.

Kárný žalobce poukazuje v této souvislosti na to, že z obchodního rejstříku zjistil, že společnost TOURNESOL, s. r. o. sídlí na stejné adrese jako exekutorský úřad kárně obviněného, statutárním orgánem – jednatelem této společnosti je pan I. N. (dle zjištění v rámci kontroly se jedná o bratra soudního exekutora a zároveň zaměstnance exekutorského úřadu v pozici vykonavatele) a jediným společníkem je kárně obviněný soudní exekutor. Z informací na webových stránkách bylo zjištěno, že kárně obviněný je majitelem společnosti REMAX Spirit a jeho bratr a zaměstnanec je manažerem uvedené společnosti, tato společnost sídlí na stejné adrese jako exekutorský úřad. Kárný žalobce poukazuje na porušení následujících právních předpisů:

- § 336h odst. 4 o. s. ř., podle kterého nesmí jako dražitelé vystupovat soudci, zaměstnanci soudů, povinný, manžel povinného, vydražitel uvedený v ust. § 336m odst. 3 a ti, jimž v nabytí brání zvláštní právní předpis; dle ust. § 66 odst. 3 exekučního řádu platí uvedené omezení rovněž pro soudní exekutory a zaměstnance exekutorských úřadů,

- § 2 odst. 2 exekučního řádu, podle kterého je exekutor povinen vykonávat svědomitě své povolání a při jeho výkonu a v občanském životě se zdržet všeho, co by mohlo narušit důstojnost exekutorského povolání nebo ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti,

- § 3 odst. 2 exekučního řádu, podle kterého činnost exekutora je neslučitelná s jinou výdělečnou činností s výjimkou správy vlastního majetku. Exekutor však může vykonávat i za úplaty činnost vědeckou, publikační, pedagogickou, tlumočnickou, znaleckou, uměleckou a činnost v poradních orgánech vlády, ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy a v orgánech samosprávy exekučního řádu,

- čl. 4 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů, který stanoví, že jakákoli účast soudního exekutora na podnikání, jehož předmět nezahrnuje exekuční a další zákonem povolenou činnost soudního exekutora, je jinou výdělečnou činností neslučitelnou s činností soudního exekutora, jedná se zejména o účast exekutora ve statutárních a kontrolních orgánech obchodních společností.

Kárný žalobce je s ohledem na okolnosti případu přesvědčen, že situace, kdy soudní exekutor z pozice vykonavatele veřejné moci provádí dražbu nemovitosti a jedním z dražitelů je právnická osoba, v níž vlastní týž soudní exekutor 100% obchodní podíl, a jeho bratr a zároveň zaměstnanec soudního exekutora je statutárním orgánem této právnické osoby, je zřejmé, že výsledek dražby má přímý dopad do správy soukromého majetku soudního exekutora. Takovéto propojování exekuční činnosti se soukromoprávními zájmy soudního exekutora, kdy se subjekt osobně a majetkově spjatý s osobou soudního exekutora účastní dražby v exekučním řízení, jehož provedením je pověřen tento soudní exekutor, zcela jistě narušuje důstojnost exekutorského povolání a ohrožuje důvěru v nezávislý a nestranný výkon exekuční činnosti. Kárně obviněný poukazuje na komentář k exekučnímu řádu (Kasíková a kol, 2. vydání, C. H. Beck, 2010, str. 9), v němž se uvádí: „*V rozporu se zákazem výdělečných činností pak není držení akcií nebo obchodního podílu ve společnosti, udržování a pronájem nemovitostí apod., neboť se jedná o udržování a správu majetku exekutora. Samozřejmě, že i při výkonu těchto činností musí exekutor dbát zachování své nezávislosti a nestrannosti a předcházet pochybnostem veřejnosti o dodržování tohoto principu. Rovněž je nezbytné, aby při výkonu povolených činností bylo vyloučeno narušení důstojnosti exekutorského povolání.*“ Kárný žalobce v souvislosti se samotným průběhem el. dražby konstatuje, že je nepochybné, že i v případě, kdy je dražba vedena elektronicky, je nezbytné, aby soudní exekutor na průběh dražby dohlížel, když je

povinen se s případnými námitkami vypořádat. Vzhledem k tomu, že dle protokolu o úkonu vygenerovaném provozovatelem, je u každého příhozu a úkonu uvedena hodina a minuta tohoto úkonu, je na první pohled zjištělné, že od okamžiku výzvy k podání námitek do okamžiku udělení příklepu uplynuly 2 minuty, nikoli 5 minut, jak bylo avizováno v dražební vyhlášce. Přestože systém elektronických dražeb je provozován externí firmou, soudní exekutor nese odpovědnost za zákonný postup v rámci prováděné dražby a je jeho povinností dohlížet na to, aby dražba proběhla v souladu s právními předpisy a v souladu s poučeními, která se účastníkům dostala. Pokud navíc soudní exekutor provádí dražby prostřednictvím tohoto externího provozovatele pravidelně, je pravděpodobné, že chybným zadáním v systému elektronických dražeb mohlo docházet i ve více věcech bez povšimnutí soudního exekutora.

Kárný žalobce kárně obviněnému rovněž vyčítá, že nikoli v zanedbatelném počtu exekučních řízení vystupuje jako oprávněná společnost NEVEX REALITY a.s., přitom předsedou představenstva je I. N. (bratr a zaměstnanec kárně obviněného), kárně obviněný je akcionářem; pochybuje tedy o nepodjatosti soudního exekutora. Poukazuje zde na § 29 odst. 1 exekučního řádu, podle kterého je soudní exekutor vyloučen z provedení exekuce, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům, je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti; dle odst. 3 cit. ustanovení jakmile se exekutor dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, má ji neprodleně oznámit exekučnímu soudu; v řízení může zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Kárný žalobce poukazuje na rozhodnutí OS v Děčíně sp. zn. 21 Nc 4292/2005, ze dne 9. 5. 2005, v němž soud dovodil, že za situace, kdy právním zástupcem oprávněného je otec soudního exekutora, je soudní exekutor podle ust. § 29 odst. 1 EŘ vyloučen (... *„příbuzenský poměr mezi zástupcem oprávněného a navrhaným exekutorem vylučuje, aby v případě, že soud dospěje k závěru, že byly splněny podmínky pro nařízení exekuce na majetek povinného, provedením této exekuce pověřil právě navrhaného exekutora, syna oprávněného.“*).

Kárný žalobce konstatuje, že srovnání institutu podjatosti soudce v nalézacím řízení a podjatosti soudního exekutora v řízení exekučním, které předložil kárně obviněný v rámci svého vyjádření dohledovému orgánu, je nepřiléhavé. Občanský soudní řád nerozlišuje mezi institutem podjatosti soudce v nalézacím řízení a řízení vykonávacím. Právní úprava podjatosti soudců a přísedících je upravena v § 14 a násl. o. s. ř. a vztahuje se na soudce v kterémkoli řízení. Naproti tomu úprava podjatosti soudního exekutora je upravena speciálně v § 29 exekučního řádu. Pokud soudní exekutor zmiňuje možnost uzavřít s oprávněným dohodu o vedení exekuce, což by mělo znamenat podjatost soudního exekutora, kárný žalobce upozorňuje, že uzavření zákonem předvídané dohody mezi oprávněným a soudním exekutorem ohledně výše smluvní odměny, zálohy apod., nemůže být důvodem podjatosti soudního exekutora za situace, že dohoda neobsahuje ustanovení, která by byla v rozporu s kogentními ustanoveními zákona. Obdobný názor uvádí i odborná literatura – viz Komentář k exekučnímu řádu: *„Z toho, že exekutorovi je na základě § 90 odst. 2 umožněno uzavření dohody o provedení exekuce (a to i rámcové), je nezbytné dovodit, že exekutor, který uzavřel s oprávněným dohodu o provedení exekuce předvídanou zákonem, není ve vztahu k takovému oprávněnému jenom z tohoto důvodu podjatý. Zákonem je tak definován vztah oprávněného a exekutora, který je přípustný a jehož obsah v případě pochybností o podjatosti může být soudu doložen obsahem písemné smlouvy.“*

Naproti tomu v nyní posuzovaném případě byl postup soudního exekutora prověřován nikoli v souvislosti s uzavřením dohody o provedení (vedení) exekuce s oprávněným, ale v souvislosti s tím, že on sám, a zároveň jeho příbuzný a zaměstnanec, jsou osobně a majetkově propojeni s osobou oprávněnou, a je zcela evidentní, že úspěch této společnosti v exekučním řízení má přímý dopad na výši majetku soudního exekutora a jeho příbuzného a zaměstnance; je skutečností, že vlastnictví obchodního podílu soudního exekutora v obchodní společnosti je správou jeho majetku, pokud ovšem je to soudní exekutor, který vymáhá pohledávky náležející společnosti, v níž je akcionářem, je zřejmé, že v závislosti na úspěšnosti tohoto vymáhání z pozice vykonavatele veřejné moci, závisí i zmenšení nebo zvětšení jeho osobního majetku. Kárný žalobce má v takovém případě za to, že existuje důvod pochybovat o nepodjatosti soudního exekutora, přitom je nerozhodné, zda v konkrétním daném případě soudní exekutor postupoval nestandardně či nikoliv a stejně tak je nerozhodné, zda se ve věci cítí on sám subjektivně podjatý, či nikoliv.

Kárný žalobce navrhl, aby kárně obviněný byl shledán vinným ze spáchání zvlášť závažného kárného deliktu.

II.

Vyjádření kárně obviněného

ad 1) Kárně obviněný uvádí, že na základě smlouvy uzavřené se společností NeutriCS a. s. byla tato pro něho povinna zajišťovat realizaci el. dražeb prostřednictvím webového portálu www.drazby-exekutori.cz, tedy i realizaci el. dražby v rámci exekuce vedené pod sp. zn. 054 EX 1010/11. Na tuto společnost se kárně obviněný obrátil poté, co s představitelem provozovatele konkurenčního portálu www.exdrazby.cz, společností INTERNET-DATA-SERVICE.CZ, poskytující obdobné služby, dospěl k závěru, že služby poskytované touto společností jsou nevyhovující (fakturace měsíčního paušálu bez ohledu na provedení dražby, zastaralost struktury portálu, atd.). Společností NeutriCS a. s. byl kárně obviněnému poskytnut manuál, který na str. 10 obsahoval ustanovení, že lhůta pro námítky účastníků dražby proti udělení příklepu je 5 minut. Bylo tedy povinností společnosti analogicky k ust. § 420 odst. 3 obchodního zákoníku, dodávat služby v kvalitě odpovídající v předloženém manuálu. Kárně obviněný se tedy zcela oprávněně domníval, že lhůta pro námítky poskytnutá účastníkům dražby bude odpovídat lhůtě uvedené v dražební vyhlášce, tedy v délce 5 minut, tak, jak bylo oběma stranami ujednáno. Sám kárně obviněný neměl možnost časový interval pro podávání námitek nikterak upravovat, neboť se jedná o serverové nastavení společné pro všechny dražby realizované na serveru, délka lhůty je tedy nastavovaná samotnými programátory. Pokud skutečně v el. dražbě v rámci exekuce v předmětném případě došlo ke zkrácení lhůty pro podání námitek z 5 minut na 150 sekund, jak je částečně zřejmé z protokolu o průběhu dražby, stalo se tak zcela bez souhlasu kárně obviněného. Kárně obviněný si není vědom, zda ke zkrácení lhůty pro podání námitek nedošlo změnou manuálu, avšak i o případné změně byla povinna společnost kárně obviněného vyrozumět; kárně obviněný však v tomto smyslu vyrozuměn nebyl, dopad změny chování smluvního partnera kárně obviněný tedy nezjistil, ale ani je nemohl nikterak rozumně předpokládat. Kárně obviněný má k dispozici dražební vyhlášky jiných soudních exekutorů, využívajících možnosti realizace el. dražby na portálu www.drazby-exekutori.cz, z nichž vyplývá, že délka lhůty pro podání námitek je 5 minut,

kdežto dle sdělení společnosti NeutriCS a. s. byla reálně poskytována lhůta 150 sekund. V tomto smyslu by tedy k pochybení docházelo i u jiných soudních exekutorů využívajících služeb této společnosti.

Kárně obviněný poukazuje na to, že judikatura kárných senátů vychází z toho, že pro vznik kárné odpovědnosti soudního exekutora musí jít o jeho zaviněné jednání, což znamená, že pro naplnění jakékoli skutkové podstaty kárného provinění je nezbytné zavinění; chybí-li zavinění, nevzniká kárná odpovědnost. Kárně obviněný odkazuje např. na rozhodnutí ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. 14 Kse 6/2011. Kárně obviněnému je známa judikatura, dle které soudní exekutor nese objektivní odpovědnost i za své zaměstnance, nicméně v daném případě došlo k pochybení nikoli zaměstnance, ale jeho obchodního partnera, který toto pochybení uznává. Vzhledem k tomu, že tato společnost není zaměstnancem soudního exekutora, nenese na jejím pochybení objektivní odpovědnost. Není zde dáno zavinění kárně obviněného, neboť o pochybení nevěděl a vzhledem k okolnostem ani vědět nemohl. Kárně obviněný dodává, že neúspěšný dražitel, ač byl o možnosti podat námitky proti příklepu poučen, tyto námitky po výzvě provozovatele daného portálu nepodal, a to ani ve zkrácené lhůtě, ale ani poté formou písemné námítky adresované přímo kárně obviněnému. Jak vyplývá z přiloženého emailu neúspěšného dražitele, tento se přibližně jednu hodinu po ukončení dražby pouze u kárně obviněného informoval na termín zveřejnění usnesení o příklepu, udělení příklepu nikterak nerozporoval.

Kárně obviněný při testování portálu dražeb provozovaného NeutriCS a. s. přišel na to, že již započatou dražbu nelze přerušit (např. z důvodu zahájení insolventního řízení), na tuto vadu provozovatele upozornil a ten tuto funkci doplnil, z čehož lze dovodit závěr, že přístup kárně obviněného nebyl a není nijak lhostejný či laxní, ale pečlivý a proaktivní (ve srovnání s jinými soudními exekutory). Z důvodu absence zavinění tedy dle kárně obviněného nelze dojít k závěru, že kárně obviněný byl kárně odpovědný za zkrácení lhůty pro podání námitek proti udělení příklepu a dopustil se kárného provinění. Je zcela zřejmé, že v případě elektronických dražeb dochází k takové míře automatizace, že v tomto skutku nelze spatřovat porušení povinností kárně obviněného postupovat vždy svědomitě a pečlivě.

Dále ke skutku vymezenému ad 1) kárně obviněný uvádí, že ze zákona je povinnou podmínkou pro účast v el. dražbě složení dražební jistoty, je-li její složení vyžadováno v dražební vyhlášce, a dále je zákonem (§ 336h odst. 4 o. s. ř.) stanoven negativní výčet osob, které jako dražitelé vystupovat nemohou. Dle uvedeného se dražby nesmí účastnit ani soudní exekutor a jeho zaměstnanec. Jakmile zájemce splní výše uvedené podmínky pro možnost účastnit se dražby, vzniká mu subjektivní oprávnění dražby se zúčastnit; v návaznosti na to, je-li provozovateli webového portálu doloženo splnění podmínek a u zájemce o dražbu není dán důvod, proč by se nemohl dražby účastnit, je provozovatel webového portálu povinen mu účast v elektronické dražbě v pozici dražitele umožnit.

Kárně obviněný podotýká, že jako soudní exekutor nemá zákonem předvídanou možnost, jak konkrétní subjekt z dražby vyloučit, pakliže splňuje všechny stanovené podmínky, ani k tomu není oprávněn, neboť by se jednalo o zcela nepřiměřené a nepřípustné omezení práva účastnit se el. dražby. Kárně obviněný trvá na tom, že

v případě společnosti TOURNESOL s. r. o. v dané el. dražbě byly splněny všechny podmínky stanovené zákonem (tj. složení dražební jistoty), a zároveň se na tuto společnost nevztahovalo negativní vymezení subjektů oprávněných k účasti ve dražbě, neboť ji nebylo možno subsumovat pod některý ze subjektů, kterým by bylo ze zákona zakázáno vystupovat jako dražitel. Z právě uvedených důvodů tak byla společnost TOURNESOL s. r. o. oprávněna vystupovat jako dražitel, a protože splnila všechny podmínky účasti v dražbě stanovené všeobecnými podmínkami společnosti NeutriCS a. s. (tj. registrace a ověření totožnosti, neexistence zákonného omezení), byla zcela po právu provozovatelem portálu k účasti v dražbě připuštěna. Společnost TOURNESOL s. r. o. je právnickou osobou s vlastní právní subjektivitou, nezávislou na jiných osobách, disponující živnostenským oprávněním pro obor činnosti realitní činnost, správa a údržba nemovitostí, a je tak zcela pochopitelné, že měla zájem se předmětné el. dražby (předmětem byl byt) účastnit. Jednatelem společnosti je p. I. N., který je osobou, na níž se nevztahuje žádné omezení týkající se účasti ve statutárním orgánu společnosti. Kárně obviněný se na činnosti společnosti nijak osobně nepodílel a její obchodní činnost neovlivňoval. Nemohlo dojít ani k porušení důstojnosti ex. úřadu; s ohledem na anonymizaci účastníků dražby a její faktickou realizaci prostřednictvím třetí osoby je vyloučena možnost ohrožení důvěry v nezávislý a spravedlivý výkon exekuční činnosti. Vzhledem k vysoké míře automatizace nemá soudní exekutor možnost do průběhu zahájené dražby zasahovat. O vítězi dražby rozhoduje pouze výše příhozu odvíjející se od ekonomické síly dražitele. Je vyloučeno el. dražbu zmanipulovat, právě z důvodu, že je realizována subjektem na kárně obviněném naprosto nezávislým. Pokud jde o vytykané přijetí doplatku v hotovosti, má kárně obviněný za to, že se jedná o příliš formalistický přístup kárného žalobce; při doplatku je podstatný subjekt kterému má být doplaceno, nikoli způsob, jak tak má učinit; uvedeným způsobem by mohl kárný žalobce dojít k tomu, že doplatek byl uhrazen invalidně, což je zcela odporující zdravému rozumu.

Co se týče skutku ad 2) kárně obviněný upozorňuje, že nebyl osobou, která by rozhodovala o volbě soudního exekutora, který bude pohledávky oprávněné společnosti NEVEX REALITY a. s. vymáhat. Poukazuje na to, že ze strany účastníků exekučního řízení nebylo ani v jednom z uvedených exekučních řízení využito jejich práva vznést námitku podjatosti, ačkoli o tom byli kárně obviněným poučeni. Navíc všechny exekuční spisy byly kontrolovány Ministerstvem spravedlnosti, kdy v žádném z případů nebylo shledáno žádné pochybení kárně obviněného. Není proto splněna materiální stránka kárného obvinění, když nedošlo k dosažení příslušné míry společenské škodlivosti.

Kárně obviněný konstatuje, že soudní exekutor má povinnost oznámit neprodleně exekučnímu soudu skutečnost, pro kterou by měl být vyloučen z provedení exekuce, jakmile zde existuje důvodná pochybnost o jeho nepodjatosti, a to se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich právním zástupcům; přičemž nestačí mít pouhé pochybnosti o jeho nepodjatosti, nýbrž je nutno, aby důvod podjatosti byl řádně doložen a vymezen a byl racionální. Tvrzení, že na straně povinného vystupovala právnická osoba, jejíž akcie představující majetkový vklad má vlastnit kárně obviněný, nezakládá důvodnou pochybnost o podjatosti. Společnost NEVEX REALITY, a. s. je samostatným subjektem práva; v případě akciové společnosti řadící se mezi kapitálové společnosti je výrazně limitován vliv akcionářů. Na posuzování otázky případné

podjatosti soudního exekutora není možné hledět tak přísnou optikou jako v případě soudce, který hmotné právo nalézá, kdežto soudní exekutor jej pouze vykonává.

III.

Ústní jednání

Při konaném ústním jednání kárný žalobce setrval na podaném návrhu a jeho odůvodnění, a předložil doplnění, týkající se navrhovaného uložení kárného opatření. Z písemnosti podepsané ministryní spravedlnosti JUDr. Válkovou, ze dne 28. 2. 2014, č. j. MSP-196/2014-OSD-ENA/2, vyplývá, že kárný žalobce vnímá pochybení, která jsou předmětem návrhu, jako extrémně závažná, spočívající v porušení elementárních povinností soudního exekutora; povaha pochybení, kterých se kárně obviněný dopustil, svědčí dle kárného žalobce o úmyslném porušení povinností soudního exekutora, jehož zjevnou pohnutkou byla snaha obohatit sebe či příslušníky své rodiny. Kárný žalobce má za to, že soudní exekutor za této situace není hoden nadále vykonávat činnost soudního exekutora; navrhuje tak jeho odvolání z funkce.

Právní zástupce kárně obviněného odkázal na písemné vyjádření a doložené podklady; stran lhůty k podání námitek zopakoval, že od doby, kdy příslušný systém byl programátory tohoto portálu automatizován, tak nemohl a nebylo možné ze strany kárně obviněného do něj jakkoliv zasáhnout. Dále se zástupce kárně obviněného s odkazem na písemné stanovisko ke kárnému návrhu, podrobně vyjádřil k otázce majetkové účasti kárně obviněného soudního exekutora; konstatoval, že nabytí účasti kárně obviněným ve společnosti, které je mu vytýkáno, nastalo mnoho let před tím, než došlo k předmětné účasti na dražbě; v tomto smyslu nelze jeho účast ve společnosti spojovat s účastí na dražbě. Poukázal na to, že kárně obviněný není statutárním orgánem žádné ze společností, v této souvislosti velice obtížně mohl rozhodnout o tom, zda se společnost, nadto zastoupená advokátem, bude či nebude účastnit na dražbě. V dalším se zástupce kárně obviněného zaměřil na posuzování majetkové účasti a možného vlivu soudního exekutora na průběh exekučního řízení, zda byla účast exekutora ve společnosti založena v souvislosti s pořízením pohledávek společnosti určených k vymáhání – zdůraznil, že na takové skutečnosti kárná žaloba nestojí a ani to objektivně není pravda.

(Průběh ústního jednání je zachycen v přepise hlasového záznamu v protokole, č. l. 31, byl zástupci kárně obviněného i kárnému žalobci zaslán e-mailem dne 11. 4. 2014).

Kárný soud v rámci dokazování konstatoval obsah listiny - výpisu z Veřejného rejstříku a Sbírky listin (ved. Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 189654), z něhož se podává, že obchodní firma TOURNESOL s. r. o., s datem zápisu 25. 8. 2010, sídlí na ul. Libocká 73/57, Praha 6, jednatelem společnosti je I. N., společníkem se splaceným vkladem 200.000 Kč je Mgr. J. N., který vlastní 100% obchodní podíl. Dále byl konstatován podstatný obsah stížnosti neúspěšného dražitele Mgr. S., dále bylo konstatováno usnesení soudního exekutora č. j. 054 EX 1010/11 - 354, jímž byl udělen příklep vydražiteli - společnosti TOURNESOL, ze dne 26. února 2013, dražební vyhláška, resp. usnesení soudního exekutora č. j. 054 EX 1010/11 - 287, jímž byla nařízena elektronická dražba prostřednictvím elektronického systému dražeb na portálu www.drazby-exekutori.cz; z uvedeného usnesení vyplývá zahájení elektronické dražby 26. 2. 2013 v 17,00 hod. a mj. z této dražební vyhlášky vyplývá pod bodem 15, že námitky proti příklepu mohou osoby

k podání námitek oprávněné uplatnit ve lhůtě 5 minut od okamžiku zveřejnění nejvyššího podání. Dále bylo konstatováno z předloženého manuálu E-dražby společnosti NeutriCS a. s. na str. 6: „Seznam přihlášených účastníků na dražbu (nutnost dražebníkem potvrdit jejich účast). V případě, že byla uživateli povolena účast na dražbě, je o této skutečnosti informován e-mailem.“ dále na str. 13: „...Po připsání dražební jistoty na bankovní účet dražebníka a splnění podmínek účasti na dražbě dle dražební vyhlášky soudní exekutor autorizuje účastníka pro účast v dražbě. O této skutečnosti bude účastník informován prostřednictvím e-mailu (informován bude i v případě, že by účast na dražbě byla zamítnuta).“

Dále byl konstatován obsah přípisu – „vyjádření k délce lhůty pro podání námitek“, ze dne 24. 4. 2013, podepsaný Mgr. J. Š., předsedou představenstva společnosti NeutriCS a. s., která prováděla elektronickou dražbu, ze kterého vyplývá, že kárně obviněný byl veden lhůtou 5 minut, která byla stanovena v manuálu, který mu byl poskytnut, z něhož se podává omluva společnosti za vzniklou situaci, mj. se zde uvádí: „*Předně mi dovolu se omluvit, neboť skutečně zřejmě nedopatřením vám byla zaslána vzorová dokumentace pro přípravu dražební vyhlášky, jež však obsahovala lhůtu pro podání námitek v délce 300 sekund (5 minut), za toto nedopatření se vám tímto jménem společnosti omlouváme a věřím, že vám tímto nebyla způsobena újma. Zároveň vás mohu ubezpečit, že veškeré manuály a podklady zasílané jednotlivým uživatelům operují se správným časováním v délce 150 sekund a stejně tak byli jednotliví uživatelé v tomto gardu informováni telefonicky, v souvislosti s uvedeným šetřením deklarují, že jakožto soudní exekutor nejste schopni sám ovlivnit délku lhůty pro podání námitek proti příklepu v dražbě nemovitostí a systém sám automaticky uděluje příklep dražiteli, který učinil nejvyšší podání po marném předdefinování uplynutí lhůty pro podání námitek proti příklepu.*“

V této souvislosti byly konstatovány dražební vyhlášky jiných soudních exekutorů, kterými bylo doloženo, že i tito soudní exekutoři používají předmětný dražební portál s tím, že i v těchto případech zřejmě lhůta nastavená 5 minut je ve skutečnosti kratší, resp. že i v těchto všech ostatních případech by exekuce byla prováděna s tímto deficitem poskytnuté lhůty pro podání námitek.

Dále byl konstatován obsah výpisu z internetu Reality REMAX, předložený kárným žalobcem, ze kterého vyplývá, že mezi certifikovanými makléři 2. stupně je Mgr. J. N., přitom je na něj jako majitele uváděn kontakt stran nemovitostí.

IV.

Posouzení věci kárným senátem

Kárný senát při posouzení odpovědnosti soudního exekutora vycházel z dosavadní soudní judikatury, z níž konstantně plyne, že stát exekučním řádem přenesl část výkonu své moci – specificky moci soudní, jíž je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím až po řízení vykonávací – na soudní exekutory. Jimi sice jsou fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický, či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt pak také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich

kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť kárná odpovědnost je v exekučním řádu, a to zejména po jeho novele s účinností od 1. 1. 2013, vymezena poměrně přísně. Kárným deliktem je dle exekučního řádu nově každé jednání *contra legem*, kterým soudní exekutor poruší povinnost stanovenou exekučním řádem, případně občanským soudním řádem, upravujícím postup exekutora při výkonu funkce nebo jestliže jeho chováním byla narušena důstojnost exekutorského povolání. Jde tedy o jednání, které je buď protiprávní, nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost exekutorského povolání. Na rozdíl od kvalifikace kárného provinění v § 116 exekučního řádu před 1. 1. 2013, již je zcela bez významu, pro závěr o spáchání kárného deliktu, zkoumat otázku závažnosti či opakovanosti porušení právní normy; takovou úvahu má k dispozici kárný senát pouze v případě hodnocení kárného deliktu jakožto závažného kárného deliktu.

Kárný senát předesílá, že při hodnocení tvrzeného porušení povinnosti exekutorem je vždy třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu, není proto na místě bez dalšího aplikovat judikaturu kárných senátů, popř. exekučních soudů, byť se může jednat o věci skutkově i právně obdobné.

Kárný senát neposuzoval jakožto samotné jednání kárně obviněného (samostatný skutek) nedodržení lhůty pro podání námitek, resp. nesplacení doplatku dražby bankovním převodem, neboť tyto skutečnosti nebyly definovány kárným žalobcem jakožto samostatný skutek, ale jakožto okolnosti skutku vymezeného tak, že kárně obviněný připustil k účasti na dražbě společnost, v níž byl jednatelem a 100% vlastníkem. Nad rámec uvedeného kárný senát však přesto považuje za nutné konstatovat, že v uvedeném nedodržení lhůty pro podání námitek by nebylo možno spatřovat chování kárně obviněného *contra legem* naplňující skutkovou podstatu kárného deliktu, neboť zde zcela absentuje základní stránka protiprávního jednání, tedy zavinění soudního exekutora, a to v jakékoli formě. Stran způsobu doplacení předmětu dražby potom z žádného právního předpisu nevyplývá, že by kárně obviněný jednal *contra legem*, akceptoval-li jiný způsob platby, než jaký, byť sám, uvedl ve vlastním usnesení; v daném případě tedy schází kromě subjektivní stránky též samotný objekt, resp. objektivní stránka deliktu.

ad 1)

V projednávané věci nebylo pochyb o stavu skutkovém. Kárně obviněný je společníkem se 100% vkladem společnosti TOURNESOL s. r. o, jednatelem této společnosti je bratr kárně obviněného, který je zaměstnancem kárně obviněného na pozici vykonavatele. Společnost TOURNESOL s. r. o se účastnila elektronické dražby, přitom předmět dražby vydražila.

Kárný senát nikterak nezpochybňuje, že samotná předmětná dražba, resp. její průběh, vč. konečného vydražení nemovitosti, nebyl soudním exekutorem zmanipulován, dražební vyhláška byla řádně oznámena a byla vydána zcela v souladu se zákonem. Nemovitost vydražil účastník, který učinil nejvyšší podání, samotný průběh dražby po jejím spuštění nemohl soudní exekutor nikterak ovlivňovat. Tento aspekt je dán již samotnou povahou elektronické dražby. Jak vyplývá z důvodové zprávy k novele občanského soudního řádu, provedené zákonem č. 286/2009 Sb., kterým byly v ust. § 336o elektronické dražby nově upraveny, „*právní úprava elektronických dražeb přináší další zrychlení postupu soudu v rámci výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí. Dražby by se tímto*

způsobem mohl rovněž účastnit širší okruh osob, což by mohlo přinést i vyšší cenu a lepší uspokojení vymáhaných pohledávek. V neposlední řadě by elektronické dražby měly vnést do výkonu rozhodnutí větší transparentnost, protože bude možno všechny úkony dražitelů dohledat v elektronických záznamech...“. Lze tedy konstatovat, že předností elektronické dražby je otevřený přístup dražitelů bez toho, aniž by byli limitováni místem, kde se dražba koná. Elektronická dražba zároveň jednoznačně omezuje spekulativní dohody dražitelů při dražbě, neboť se předpokládá, že identita dražitelů bude známa pouze soudu (soudnímu exekutorovi), nikoliv však ostatním účastníkům.

Základním účelem exekučního řízení je uspokojit nárok oprávněného, což se v daném případě také stalo. Jinou otázkou, a to zásadní v tomto řízení, je však to, zda kárně obviněný měl a fakticky mohl zasáhnout a konat tak, aby společnost TOURNESOL, s. r. o., v níž byl společníkem se 100% vkladem, přitom jeho bratr a současně jeho zaměstnanec na pozici vykonavatele, byl jejím jediným jednatelem, k účasti v samotné dražbě nepřipustil, a pokud tak neučinil, zda lze takové počínání hodnotit jako závažné porušení právních předpisů, resp. zda takovým jednáním narušil důstojnost exekutorského povolání a ohrozil důvěru v nezávislost a nestrannost výkonu exekutorského povolání, čímž spáchal kárný delikt, resp. závažný kárný delikt. Není přitom ve věci rozhodné, že stěžovatel (neúspěšný dražitel) námitky nepodal, což mohl případně učinit i kdykoli později, není rozhodné ani to, že výkonem rozhodnutí došlo k plnému uspokojení nároku oprávněného, tedy i naplnění cíle exekučního řízení.

Kárný senát nemohl přistoupit na obhajobu kárně obviněného, tvrdí-li, že dle svého přesvědčení vyhodnotil podmínky pro účast nebo připuštění společnosti TOURNESOL v dražbě, přičemž neshledal důvod pochybovat o své nestrannosti, když vycházel z ustanovení zákona, které neumožňovalo tuto společnost vyloučit; přitom není stanoveno, že by osoba, ve které má exekutor majetkovou účast, byla vyloučena z dražby. Stejně tak to, že bratr je statutárním zástupcem společnosti, nevyhodnotil jako skutečnost, která by měla diskvalifikovat společnost z účasti na dražbě. Zákonné podmínky, tj. kdo nemůže být dražitelem, jsou definovány ve vztahu k dražiteli, tedy subjektu, kterému je potom udělen příklep, tím subjektem práva je společnost TOURNESOL, což není ani exekutor, ani bratr a zaměstnanec kárně obviněného.

Kárný senát nikterak nezpochybňuje, že společnost TOURNESOL s. r. o. je samostatným subjektem práva se samostatnou právní subjektivitou. Nelze však pominout fakt, že kárně obviněný soudní exekutor má 100% obchodní podíl ve společnosti, která je dražitelem, je tedy jejím výhradním vlastníkem, jeho osoba není v podstatě oddělitelná od společnosti; přitom jeho blízký rodinný příslušník je statutárním orgánem, a to jediným jednatelem této společnosti.

Ve věci nikoli nepodstatnou skutečností svědčící o ne zcela standardním vztahu kárně obviněného se společností TOURNESOL s. r. o., je rovněž skutečnost, že kárně obviněný figuruje jako certifikovaný makléř 2. stupně u společnosti Reality REMAX, kde je veden jako majitel franšízy týkající se poskytování makléřských služeb v oblasti nemovitostí; k tomu kárně obviněný upřesnil, že není majitelem, nýbrž majitelem je společnost TOURNESOL s. r. o.; tyto nepřesnosti uvedené na webových stránkách se mu nepodařilo, dle jeho vyjádření, vyřešit. Nicméně faktické zkoušky certifikovaného makléře

má kárně obviněný. K uvedenému kárně obviněný vysvětlil, že ten, kdo vlastní franšízu, musí podepsat smlouvy o tom, že všechno chování společnosti TOURNESOL s. r. o. bude v souladu s kodexem REMAXU.

Za nikoli nepodstatné považuje kárný senát rovněž skutečnost, že společnost TOURNESOL s. r. o, která předmět dražby (byt) vydražila, sídlí v nemovitosti, v níž se nachází rovněž sídlo exekutorského úřadu kárně obviněného. Tato skutečnost sama o sobě by zcela jistě nic neznamenal, pokud však se nejedná o nemovitost (kancelářský dům), jehož vlastníkem (tedy i pronajímatelem prostor vydražitele) je sám soudní exekutor.

Na základě výše uvedeného kárný senát má za to, že zcela zjevně existovaly relevantní indicie o personální i majetkové provázanosti kárně obviněného s uvedenou společností, která se do dražby přihlásila. Tyto měl soudní exekutor vyhodnotit a brát v potaz při posouzení připuštění společnosti do dražby. Otázkou však dále je, zda tak mohl reálně soudní exekutor učinit za situace, kdy dražbu fakticky prováděl jiný subjekt.

Kárně obviněný sám podrobně vysvětlil průběh elektronické dražby, přitom uvedl, že dražitelé si vyřizují prostřednictvím poskytovatele služby registraci a exekutor musí potvrdit, zda ti, kteří se zaregistrovali k dražbě, složili také jistotu jako splnění podmínky pro účast v dražbě; účast je tedy potvrzovaná dražitelům soudním exekutorem s tím, že se mohou účastnit dražby, na základě toho získají možnost činit příhozy. Kárně obviněný potvrdil, že v průběhu dražby vidí i on sám i účastníci v čase částku, která je jako aktuálně nejvyšší podání. Uvedl rovněž, že je to on, kdo potvrzuje provozovateli portálu, že ta která osoba má přístup do dražební místnosti (může tedy ovlivnit to, kdo se dražby zúčastní, resp. zkoumá podmínky splnění účasti v dražbě). Lze tak učinit závěr, že do doby, než portál spustí samotnou dražbu, soudní exekutor odpovídá za to, že se do dražby přihlásili jenom takoví účastníci, kteří splnili zákonné podmínky, tzn. složili jistotu a nebrání tomu nějaká jiná skutečnost. Takový postup ostatně odpovídá postupu stanovenému v předloženém manuálu – viz výše cit. str. 13.

Lze tak uzavřít, že kárně obviněný měl reálnou možnost společnost TOURNESOL s. r. o. z účasti na dražbě ještě před jejím spuštěním na portále dražeb, vyloučit. Pokud tak neučinil a potvrdil její účast, přestože z okolností případu bylo zjevné, že je zde dána majetková i osobní provázanost soudního exekutora na společnost, která se do dražby přihlásila, dopustil se porušení ust. § 2 odst. 2 exekučního řádu, podle kterého je exekutor povinen vykonávat svědomitě své povolání a při jeho výkonu a v občanském životě se zdržet všeho, co by mohlo narušit důstojnost exekutorského povolání nebo ohrozit důvěru v nezávislý, nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti.

ad 2)

Kárně obviněnému je kladeno rovněž za vinu, že ve prospěch oprávněné společnosti NEVEX REALITY vedl celou řadu exekucí (více než 100) v roce 2012 a 2013, ačkoliv věděl, že v této společnosti je členem představenstva rovněž jeho bratr (viz výše), přitom kárně obviněný sám zde je 50% akcionářem. Vzhledem k této skutečnosti měl kárně obviněný v souladu s ust. § 29 odst. 3 exekučního řádu požádat exekuční soud o rozhodnutí ve věci jeho možné podjatosti.

O skutkovém stavu není pochyb; kárným žalobcem tvrzené skutečnosti byly ověřeny na základě úplného výpisu z Veřejného rejstříku a Sbírky listin (ved. Krajským soudem v Ostravě, oddíl B, vložka 3125); dále byly ověřeny z předložených exekutorských spisů na CD nosiči sp. zn. 054 EX 42/13, 054 EX 43/13, 054 EX 44/13, 054 EX 45/13, 054 EX 46/13, 054 EX 47/13, 054 EX 48/13, 054 EX 49/13, 054 EX 50/13, 054 EX 51/13. Exekutorské spisy za rok 2012, resp. 2011, které kárný žalobce označil v kárném návrhu spisovými značkami, nebyly kárným žalobcem předloženy, nicméně kárný senát nepovažoval za nutné tyto spisy pro značný rozsah vyžadovat, neboť zde zjevně existoval shodný skutkový stav věci, který nečinil ani kárně obviněný ve svém vyjádření sporným. Kárně obviněný nepopřel, že takto (i před rokem 2013) postupoval, hájí se však tím, že neshledal subjektivně ani objektivně žádný důvod své podjatosti.

Kárný senát předně nikterak nezpochybňuje, že by soudní exekutor mohl mít obchodní podíl na společnosti, jakož ani to, že samotná držba akcií sama o sobě nemůže být důvodem pro vyloučení soudního exekutora pro podjatost, resp. pro to, aby soudní exekutor byl povinen předložit věc exekučnímu soudu k rozhodnutí dle § 29 odst. 3 exekučního řádu. Samotné vlastnictví obchodního podílu, stejně tak jako držení akcií není porušením žádného právního předpisu, lze je považovat nepochybně za správu vlastního majetku. Nicméně v dané věci však k uvedenému přistupuje další skutečnost, a to nezpochybnitelná úzká (rodinná) osobní vazba kárně obviněného na statutární orgán společnosti, pro kterou byla exekuční řízení vedena; třeba též přihlídnout k výši podílu (počtu akcií), což odpovídá také poměru podílu na řízení a ovládání společnosti.

Držba akcií nebo obchodního podílu ve společnosti, udržování a pronájem nemovitostí apod. není v rozporu se zákazem výdělečných aktivit soudnímu exekutorovi zakázaných (§ 3 odst. 1 exekučního řádu, čl. 4 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů), neboť se jedná o udržování a správu majetku soudního exekutora. Samozřejmě že i při výkonu těchto činností musí exekutor dbát zachování své nezávislosti a nestrannosti a předcházet pochybnostem veřejnosti o dodržování tohoto principu. Rovněž je nezbytné, aby při výkonu povolených činností bylo vyloučeno narušení důstojnosti exekutorského povolání.

Podle § 29 odst. 1 exekučního řádu je exekutor vyloučen z provedení exekuce, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům exekučního řízení nebo k jejich zástupcům, je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

Zákon tedy k vyloučení exekutora pro podjatost nepředpokládá prokázaný vliv vztahu mezi účastníkem a exekutorem na průběh řízení, ale pouze existenci vztahu, který takovou pochybnost může založit. Není rozhodné, zda se sám soudní exekutor ve věci cítí subjektivně podjatý či nikoliv, rozhodující jsou objektivní skutečnosti svědčící o tom, že zde existují důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudního exekutora. Neobstojí v tomto směru obhajoba kárně obviněného, že se osobně podjatý necítil. Ve vztahu k veřejnosti totiž dochází ke stavu, kdy exekutor provádí exekuci, v níž jako oprávněná vystupuje společnost s ním osobně a majetkově propojená a takový postup může ohrozit důvěru v nestranný a spravedlivý výkon exekuční činnosti. Soudní exekutor by se v rámci výkonu exekuční činnosti měl řídit nejenom svými subjektivními pocity, ale měl by přihlížet i k objektivním okolnostem každého případu. Soudní exekutor musí vážit existenci a

intenzitu vztahu, ať již pozitivního či negativního, který nejen v účastnících, ale i z vnějšího pohledu takovou pochybnost může založit. Nelze odhlížet od toho, že exekutor žije v určitých profesních vztazích, do nichž mohou prolínat i vztahy osobní; vždy však musí vážit, zda osobní vztah není charakteru či intenzity, které navozují pochybnost o jeho nepodjatosti.

V daném případě existence blízkého rodinného vztahu s osobou statutárního orgánu společnosti ve spojení s majetkovou účastí kárně obviněného ve společnosti je za daných podmínek způsobilý vyvolat pochybnost o exekutorově nepodjatosti.

Za zcela nepřipadnou považuje kárný soud argumentaci vedenou zástupcem kárně obviněného pro případ, kdyby oprávněným byl například ČEZ při vymáhání nedoplatků za elektřinu, přitom soudní exekutor vlastní akcie z kuponové privatizace; tvrdit v takovémto případě, že exekutor je vyloučen, protože je akcionářem, který vymáhá, bez dalšího nestačí. Jak již bylo uvedeno, jakkoli samotná skutečnost, že kárně vlastní akcie společnosti, nemůže znamenat důvod pro jeho podjatost, v daném případě musel kárný soud přihlídnout právě i dalším relevantním okolnostem (osobnímu propojení se statutárním orgánem, jakož i k míře podílu na ovládání společnosti), přitom shledal, že zde existovaly relevantní důvody pro postoupení věci exekučnímu soudu k rozhodnutí o (ne)podjatosti soudního exekutora. Zcela bez významu je rovněž obhajoba kárně obviněného o možnosti podání námítky podjatosti povinnými, což se v žádném z případů nestalo.

Podjatost podle § 29 odst. 1 exekučního řádu musí exekutor vážit sám a vždy v okamžiku, kdy důvody k pochybnostem zjistí. Ustanovení § 29 odst. 3 exekučního řádu mu také ukládá neprodlené oznámení skutečností, pro které by mohl být z řízení vyloučen, soudu; tedy jakmile se o nich dozví. O vyloučení (nevyloučení) exekutora pak podle § 29 odst. 8 exekučního řádu rozhodne exekuční soud.

Kárný soud tak dospěl k závěru, že se žalovaný skutek stal a že kárně obviněný porušil zákon, pokud nepředložil věc k posouzení podjatosti exekučnímu soudu; oproti kárnému žalobci však nepovažuje za nezbytné, aby soudu byly předloženy všechny věci; kárně obviněný tak však měl učinit alespoň v jednom případě; pokud by totiž exekuční soud již v prvním případě uznal, že kárně obviněný podjatým není, pak by s ohledem na shodu důvodů možné podjatosti bylo možno vycházet i v ostatních případech z tohoto závěru soudu. Takový postup však kárně obviněný nezvolil a zcela na svoji povinnost vyplývající mu z ust. § 29 exekučního řádu rezignoval. Z uvedených důvodů dospěl kárný soud k závěru, že kárně obviněný porušil zákon v ustanovení § 29 odst. 3 exekučního řádu. Uvedené ustanovení má zajistit právo na spravedlivý proces, jehož součástí je i to, aby v řízení rozhodoval nepodjatý orgán, a aby o jeho nepodjatosti neexistovaly ani pochybnosti, jejichž vliv by mohl narušit důvěru v zákonnost řízení.

Kárný senát konečně konstatuje, že nemůže obstát ani obhajoba kárně obviněného založená na argumentaci absence škodlivého, resp. zlého úmyslu kárně obviněného a absenci škodlivých následků pro účastníky řízení. Kárný delikt není založen na úmyslném zavinění, což v případě kárně obviněného nebylo prokázáno, stačí však i zavinění ve formě nedbalosti vědomé či nevědomé.

Na základě uvedených skutečností a s ohledem na provedené důkazy má kárný senát za prokázané, že skutkový stav tak, jak je popsán v kárném návrhu, se stal; dospěl přitom s ohledem na závažnost a četnost vytýkaných pochybení k závěru, že kárně obviněný se dopustil svým jednáním ad 1) a ad 2) závažného kárného deliktu dle ust. § 116 odst. 3 písm. a) a b) exekučního řádu.

Kárná opatření, která lze uložit za závažný kárný delikt stanoví exekuční řád v ust. § 116 odst. 9 ve spojení s ust. § 116 odst. 6; přitom výše pokuty je stanovena v rozmezí 50.000 – 5.000.000 Kč. Kárný senát přihlédl na jedné straně k závažnosti a škodlivosti jednání, kterého se kárně obviněný dopustil, pro což bylo toto jednání kvalifikováno jako závažný kárný delikt, na straně druhé však musel přihlédnout i k tomu, že kárně obviněný nebyl dosud kárně trestán. Uložil proto pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí, což považuje za dostačující. Kárný senát má za to, že uložené kárné opatření vystihuje všechny okolnosti případu a přispěje k vyšší motivaci kárně obviněného k řádnému výkonu funkce soudního exekutora.

Kárný senát neshledal důvody pro uložení kárného opatření navrhovaného kárným žalobcem podle ust. § 116 odst. 6 písm. d) exekučního řádu (odvolání z exekutorského úřadu), neboť v řízení nebylo prokázáno kárným žalobcem tvrzené úmyslné jednání kárně obviněného s pohnutkou osobního obohacení sebe či své rodiny. Nad rámec uvedeného je třeba též uvést, že kárně obviněný nebyl dosud kárně trestán, nebyly tedy naplněny zákonné podmínky pro uložení takového kárného opatření ve smyslu ust. § 116 odst. 11 exekučního řádu.

Podle ust. § 18 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, *a contrario*, nemá kárně obviněný vůči státu nárok na náhradu nákladů účelně vynaložených v souvislosti s kárným řízením.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** odvolání přípustné (§ 21 zák. č. 7/2002 Sb.).

V Brně dne 3. března 2014

Ph.D.

JUDr. Lenka Matyášová,
předsedkyně kárného senátu